

Delårsrapport 1

Region Gotland

Fastställt av regionfullmäktige

Framtagen av regionstyrelseförvaltningen

Datum 2026-06-16

Gäller januari-mars 2026

Ärendenr RS 2026/5

Version [1.0]

Innehåll

Sammanfattning.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	4
Väsentliga personalförhållanden	6
Antal anställda	6
Övertid	6
Sjukfrånvaro	7
Ekonomisk uppföljning.....	8
Periodens resultat 21 mnkr	8
Årsprognos -44 mnkr	8
Nämndernas periodresultat och årsprognos	10
Nämndernas periodresultat -3 mnkr	10
Sammanställning av utfall och prognos per nämnd, mnkr	10
Nämndernas årsprognos -102 mnkr	11
Intäkts- och kostnadsutveckling i nämnderna	12
Balanskravsresultat och resultatutjämningsreserv	14
Investeringar och exploatering	15
Investeringar, låneskuld och likviditet.....	16
Soliditet	17
God ekonomisk hushållning – finansiella mål	17
Nämndernas sammanfattande kommentarer	19
Regionstyrelsen, 3,9 mnkr.....	19
Regionstyrelseförvaltningen 2,4 mnkr.....	19
Politikerorganisationen, 1,5 mnkr	19
Tekniska nämnden, -44,6 mnkr	20
Miljö- och byggnämnden, -4,8 mnkr.....	21
Barn- och utbildningsnämnden, - 17,4 mnkr	22
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, 16,2 mnkr	22
Socialnämnden, -5 mnkr	23
Hälso- och sjukvårdsnämnden, -50 mnkr.....	24

Sammanfattning

Delårsrapport 1 omfattar perioden januari-mars och är inriktad på ekonomi och personaluppföljning. Målen följs upp i samband med delårsrapport 2 för perioden januari-augusti. Bedömningen av ekonomin bygger på de prognoser som nämnder/förvaltningar har gjort och senaste indikation av skatteunderlagets utveckling (februari 2026) på skatter och statsbidrag. I nämndernas delårsrapporter redovisas också viktigare händelser under perioden. En kort sammanfattning av respektive nämnds delårsrapport finns i slutet av rapporten.

Resultatet för perioden uppgår till 21 mnkr och periodens budgetavvikelse uppgår till -6 mnkr. Nämndorganisationen och finansförvaltningen har båda budgetavvikelse på -3 mnkr vardera. Fem av sju nämnder redovisar underskott mot budget i perioden. Störst underskott har tekniska nämnden på -18 mnkr, följt av socialnämnden (-8 mnkr) och hälso- och sjukvårdsnämnden (-5 mnkr).

Verksamhetens nettokostnader i kvartal 1 ökar med 4 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Det beror främst på att riktade statsbidrag minskar och att löner, sociala avgifter och avskrivningar ökar. Skatteintäkter och generella statsbidrag ökar med 4,6 procent jämfört med motsvarande period föregående år och gör att periodresultatet blir positivt.

Prognosen för årets resultat är ett underskott på -44 mnkr. Det budgeterade resultatet är 52 mnkr och innebär att budgetavvikelsen uppgår till -96 mnkr. Nämndernas prognostiserade budgetavvikelse uppgår till -102 mnkr medan finansförvaltningen har en positiv budgetavvikelse på 6 mnkr. Balanskravsresultatet (årets resultat med justering för reavinster och orealiserade vinster/förluster i värdepapper) prognostiseras till -61 mnkr.

Fem nämnder prognostiserar underskott. Hälso- och sjukvårdsnämnden har det största underskottet på -50 mnkr. Tekniska nämnden har även ett stort underskott på -45 mnkr. Underskott finns även i barn och utbildningsnämnden (-17 mnkr), socialnämnden (-5 mnkr) och miljö- och byggnämnden (-5 mnkr). I förhållande till sin budget har tekniska nämnden en budgetavvikelse på 15 procent och miljö- och byggnämnden 9 procent.

De riktade statsbidragen prognostiseras minska med 15 procent motsvarande 122 mnkr jämfört med 2025. Det är inom vård, omsorg och skola som statsbidragen bedöms bli lägre. Nämnderna räknar med att personalkostnaderna ökar 5,6 procent motsvarande 266 mnkr. Avskrivningskostnaderna bedöms öka med 12 procent. Pensionskostnaderna fortsätter minska även under 2026 och har nu återgått till en normal nivå. Nettokostnaderna inklusive finansnettot beräknas öka med 6,2 procent.

Skatteintäkter och generella statsbidrag prognostiseras öka med 4,6 procent enligt SKR:s skatteprognos från februari. Den höga nettokostnadsutvecklingen gör dock att resultatet blir negativt.

Investeringarna prognostiseras av nämnderna uppgå till 1 294 mnkr och exploatering 117 mnkr, totalt sammanlagt 1 410 mnkr. Det är mer troligt att den faktiska nivån blir lägre. Den prognos som nämnderna lämnat innebär att 88 procent av budgeten kommer att utnyttjas. De senaste fem åren har i genomsnitt 43 procent av budgeten förbrukats. Trots stora investeringar i bland annat badhus, vatten- och avloppsanläggningar så bedöms en investeringsprognos på 900 mnkr som mer realistisk.

Soliditeten prognostiseras till 30,6 procent och innebär en minskning med 2,4 procentenheter som beror på kombinationen av höga investeringsutgifter och ett negativt resultat. Soliditeten inklusive pensionsskulden i ansvarsförbindelsen ökar däremot något, från 5,9 procent till 6,4 procent. Det beror främst på att pensionsskulden i ansvarsförbindelsen minskar.

Tre av de fyra finansiella målen för god ekonomisk hushållning bedöms inte kunna uppnås.

Det ackumulerade sjuktalet för Region Gotland under perioden januari-februari 2026 uppgår till 7,3 procent. Jämfört med samma period föregående år är det en ökning av sjuktalet med 0,5 procentenheter. Kvinnors sjukfrånvaro har ökat med 0,3 procentenheter och för män har sjukfrånvaron ökat med 0,7 procentenheter. De lägsta sjuktalen finns i åldersgruppen 29 år eller yngre med ett sjuktal på 6,8 procent.

Händelser av väsentlig betydelse

I detta avsnitt presenteras en summering av de händelser av väsentlig betydelse som lyfts i nämndernas delårsrapport och som har en mer övergripande påverkan för Region Gotland. Händelserna som beskrivs påverkar ekonomin, verksamheterna och/eller måluppfyllelse.

Ansträngd vattensituation

Året inleddes med avvikelser i dricksvattenkvaliteten i Visbyområdet.

Kokrekommendationen infördes i slutet av 2025 och skärptes efter indikationer på parasiter. Rekommendationen hävdes den 30 januari 2026. Händelsen hanterades i stabsläge och följdes av omfattande åtgärder i anläggningar och distributionssystem. Under perioden uppstod även risk för vattenbrist till följd av begränsad produktionskapacitet och en för hög förbrukning. Situationerna har påverkat flera verksamheter och kritiska verksamheter fick under perioden tillgång till reservvatten.

Störningar i sterilprocessen vid Visby lasarett

I början av mars identifierades brister i steriliseringsprocessen vid Visby lasarett. Bristerna medförde att planerade operationer fick ställas in och skjutas fram. Tillfälliga lösningar har etablerats genom bland annat samverkan med andra regioner och stöd från Försvarsmakten. Händelsen har påverkat vårdproduktion, patienter och arbetsmiljö. Kapaciteten är fortsatt begränsad i väntan på ny utrustning.

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltning

Den 1 januari 2026 etablerades teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen. Den nya förvaltningen är en sammanslagning av teknikförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och några funktioner från regionstyrelseförvaltningen. Syftet är att skapa en mer sammanhållen, effektiv och långsiktigt hållbar samhällsbyggnadsprocess. Under perioden har fokus legat på att etablera organisationen, utveckla arbetssätt och tydliggöra roller och ansvar. Omställningen har initialt medfört ett ökat behov av stödresurser.

Nya lagkrav och reformer

Flera lagändringar och statliga reformer påverkar verksamheternas uppdrag och arbetssätt. Förändringar i plan- och bygglagen som trädde i kraft i december 2025 har medfört behov av anpassningar i handläggning, information till medborgare och interna processer. Den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft under 2025 innebär ett ökat fokus på förebyggande, evidensbaserad och en mer tillgänglig socialtjänst. Den påverkar flera verksamheter som arbetar med att erbjuda öppna insatser utan behovsprövning.

Den 1 januari 2026 trädde en ny lag i kraft om rätt till SFI under tre år. Lagen ökar kraven på kontinuitet i undervisningen och medför ökade kostnader. Nya regler för informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och kommunal vuxenutbildning och förberedelser inför införande av aktivitetskrav inom försörjningsstöd innebär ökade krav på samverkan och administrativa processer. Sammantaget innebär förändringarna ökade krav på anpassning, samordning och resursplanering inom flera verksamhetsområden.

Förändringar i avfallsbanteringen

Regionfullmäktige har beslutat om en ny avfallstaxa anpassad till införandet av fastighetsnära insamling med fyrfackskärl. Införandet innebär att hushållen ges möjlighet att sortera flera avfallsfraktioner direkt vid bostaden, vilket ställer nya krav på logistik, information och anpassade arbetssätt. Under perioden har regionen även tagit över insamlingen av hushållsavfall i Visby innerstad. Sammantaget har förändringarna medfört en ökad belastning på verksamheten, särskilt inom kundtjänst, administration och kommunikation.

Hög belastning inom drift och infrastruktur

Vintern har präglats av perioder med besvärliga väderförhållanden, vilket har medfört en hög belastning på driftverksamheten och ökade kostnader för vinterväghållning. Insatserna har omfattat intensifierad snöröjning, halkbekämpning och förstärkt beredskap för att upprätthålla framkomlighet och trafiksäkerhet i det kommunala vägnätet.

Under perioden fanns en ökad risk för dammbildning i stadsmiljön. Området för dammbindning har utökats till större och mer trafikerade gator i Visby. Trots kontinuerliga åtgärder har gränsvärden för PM10 överskridits under perioden, vilket indikerar ett fortsatt behov av uppföljning och ytterligare åtgärder.

Bostadsboken tilldelas förnyelsepriset

Vid Region Gotlands Förnyelsedag den 11 mars 2026 tilldelades Bostadsboken årets förnyelsepris. Verktöget har utvecklats för att synliggöra och tillgängliggöra komplex information om bostadsförsörjning genom en kombination av fakta, teknik och visualisering. Syftet är att stärka kunskapsunderlaget, underlätta strategiska beslut och bidra till en mer utvecklad dialog kring bostadsfrågor.

Aktier i Gotlands Energi AB

Under 2025 gjordes en översyn av Region Gotlands ägande i Gotland Energi AB. Vattenfall äger 75 procent av bolaget och Region Gotland äger 25 procent. Regionstyrelsen tog den 28 januari beslut om att gå vidare och föreslog regionfullmäktige att sälja Region Gotlands andel av aktierna till Vattenfall AB. På regionfullmäktige den 16 februari 2026 togs beslut att ärendet återremitteras. Beslut förväntas tas av regionfullmäktige under våren 2026.

Demografiska utmaningar, kompetensförsörjning och stärkt arbetsgivarstyrning

Den demografiska utvecklingen fortsätter att påverka Region Gotlands verksamheter och ställer ökade krav på anpassning, planering och långsiktig kompetensförsörjning. Det nya särskilda boendet Odvalds i Klintehamn invigdes i början av året och togs i bruk under februari. Boendet omfattar 60 lägenheter och utgör ett viktigt tillskott för att möta behoven inom äldreomsorgen.

Flera verksamheter har fortsatt utmaningar att rekrytera och bemanna, vilket märks genom ökad oövertid, hög arbetsbelastning och ett behov av fortsatta insatser för att vara en

attraktiv arbetsgivare. Under perioden har därför arbetet med kompetensutveckling fortsatt, bland annat genom äldreomsorgslyftet som denna omgång även omfattar medarbetare inom LSS.

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensförsörjningsutmaningar lyfts av flera förvaltningar. Omvärlden förändras snabbt och utvecklingen ställer högre krav på verksamheterna när det gäller demografi, ekonomi, digitalisering, nya lagkrav, resurser med mera.

Ett personalutskott har inrättats under regionstyrelsen i syfte att stärka Region Gotlands arbetsgivarpolitik. I utskottet bereds bland annat frågor som rör medarbetarnas arbetsmiljö, samverkan, kompetensförsörjning, chefers förutsättningar, hållbar bemanning och lönebildning.

Antal anställda

Antal anställda har ökat med 20 personer jämfört med samma period 2025, från 6 898 (2025) till 6 918 (2026).

Anställningsförhållande jan-feb	2026	2025
Antal anställda	6 918	6 898
Antal årsarbetare enligt produktion*	5 710	5 702
Antal kvinnor	5 120	5 128
Antal män	1 798	1 770

**Antal årsarbetare enligt produktion är ett mått på den totala arbetsinsatsen i en organisation uttryckt som hela år av heltidsarbete. Totalt antal årsarbetare motsvarar den faktiska produktionen och ger mer jämlig och jämförbar bild av arbetsinsatsen oberoende av personal- och lönekostnader.*

Övertid

Övertiden har ökat, detta efter flera år av en nedåtgående trend.

Det är framför allt inom hälso- och sjukvården och i socialförvaltningen ökningen syns. Det beror på en kombination av personalbrist, hög sjukfrånvaro och nya verksamhetsbehov. Stora yrkesgrupper har exempelvis jour- och beredskapstid som genererar övertid vid störning, men som tidigare inte har inkluderats i statistiken.

Ingen övertid har rapporterats för årets första månader i verksamheterna inom miljö- och byggnadsnämnden.

	Timmar Jan - Feb 2026	Timmar Jan - Feb 2025	Förändring
Mertid och övertid	24 805	16 748	8 057
t12 Övertid	24 805	12 329	12 476
t14 Mertid*	0	4 419	-4 419

*Avtalsförändringen i april 2025 kring ersättningsnivån för mertid medför att årets inte är helt jämförbar med tidigare år.

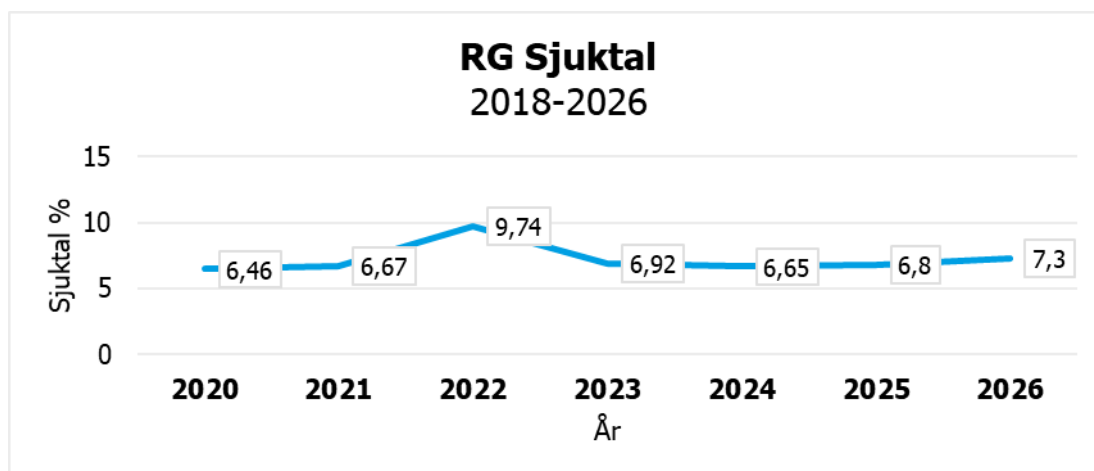
Sjukfrånvaro

Det ackumulerade sjuktalet för Region Gotland under perioden januari-februari 2026 uppgår till 7,3 procent. Jämfört med samma period föregående år är det en ökning av sjuktalet med 0,5 procentenheter.

Kvinnors sjukfrånvaro har ökat med 0,3 procentenheter och för män har sjukfrånvaron ökat med 0,7 procentenheter. De lägsta sjuktalen finns i åldersgruppen 29 år eller yngre med 6,8 procent. Långtidssjukfrånvaron, dag 15 och längre, har minskat, medan korttidssjukfrånvaron 1–14 dagar visar en ökning. Sjukfrånvaro dag 60 eller längre har dock ökat. Korttidsfrånvaron i regionens verksamheter är den viktigaste faktorn att fokusera kring, då längre sjukskrivningar alltid föregås av korttidsfrånvaro.

Hos samtliga förvaltningar, förutom teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen, ses en ökning i ackumulerade sjuktal för perioden januari-februari 2026 jämfört med samma period för 2025.

Långtidssjukfrånvaro och svårigheter att rekrytera och bemanna ges som förklaring till den ökade sjukfrånvaron likaså en ökning av korttidssjukfrånvaro på grund av influensa, förkylning och andra årstidsrelaterade sjukdomar. Förvaltningarna arbetar med insatser för att möta utmaningar med sjukfrånvaron utifrån systematiskt arbetsmiljöarbete. Tidiga insatser vid sjukfrånvaro samt med tidig dialog och stödinsatser som bedöms som viktiga faktorer i arbetet med att fortsatt minska sjukfrånvaron.

Ekonomisk uppföljning

Periodens resultat 21 mnkr

Resultatet för perioden uppgår till 21 mnkr och periodens budgetavvikelse uppgår till -6 mnkr. Nämndorganisationen och finansförvaltningen har båda budgetavvikelse på -3 mnkr vardera.

Fem av sju nämnder redovisar underskott mot budget i perioden. Störst underskott har tekniska nämnden på -18 mnkr, följt av socialnämnden (-8 mnkr) och hälso- och sjukvårdsnämnden (-5 mnkr). Barn- och utbildningsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden har underskott på -1 mnkr vardera. Regionstyrelsen och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har båda positiva budgetavvikelser. Finansförvaltningen har lägre vinster från fastighetsförsäljningar än budgeterat

Verksamhetens intäkter minskar med 6 procent jämfört med föregående år. De riktade statsbidragen minskar med 13 procent. Verksamhetens kostnader minskar med knappt 1 procent. Löner och sociala avgifter ökar med 5 procent medan pensioner minskar med 25 procent. Avskrivningarna ökar med 8 procent. Sammantaget ökar nettokostnaderna med 4 procent. Nettokostnaderna inklusive finansnettot ökar med 0,5 procent.

Skatteintäkter och generella statsbidrag ökar med 4,6 procent jämfört med motsvarande period föregående år.

Finansiella intäkter är oförändrade jämfört med föregående år medan finansiella kostnader minskat med 58 mnkr. Det beror på att räntekostnaden för pensionsskulden är mycket lägre och att förluster på finansiella placeringar också är mycket lägre. Avkastningen på de finansiella placeringarna i perioden är negativ med -1,1 procent. Fram till februari var avkastningen 1,6 procent men kriget i Iran har påverkat finansmarknaderna negativt. Marknadsvärdet på pensionsportföljen var den 31 mars 846 mnkr. Under perioden har nya avsättningar med 12,6 mnkr gjorts.

	Budget 2026	Utfall jan-mars 2026	Utfall jan-mars 2025	Prognos 2026	Bokslut 2025
Intäkter	4 959	1 185	1 265	4 998	5 344
Kostnader	-11 801	-2 885	-2 905	-11 949	-11 852
Avskrivningar	-459	-99	-92	-459	-411
Verksamhetens nettokostnader	-7 301	-1 799	-1 732	-7 410	-6 919
Skatteintäkter	5 173	1 299	1 254	5 185	4 980
Generella statsbidrag och utjämning	2 232	561	525	2 230	2 110
Verksamhetens resultat	104	61	47	5	171
Finansiella intäkter	5	4	4	19	60
Finansiella kostnader	-57	-44	-102	-68	-167
Årets resultat	52	21	-51	-44	64

Årsprognos -44 mnkr

Prognosen för årets resultat är ett underskott på -44 mnkr. Det budgeterade resultatet är 52 mnkr och innebär att budgetavvikelsen uppgår till -96 mnkr. Nämndernas

prognostiserade budgetavvikelse uppgår till -102 mnkr medan finansförvaltningen har en positiv budgetavvikelse på 6 mnkr.

Fem nämnder prognostiserar underskott. Hälso- och sjukvårdsnämnden har det största underskottet på -50 mnkr. Tekniska nämnden har också ett stort underskott på -45 mnkr. Underskott finns även i barn och utbildningsnämnden (-17 mnkr), socialnämnden (-5 mnkr) och miljö- och byggnämnden (-5 mnkr). I förhållande till sin budget har tekniska nämnden en stor budgetavvikelse på 15 procent och miljö- och byggnämnden 9 procent. Regionstyrelsen och gymnasienämnden har positiva budgetavvikelser.

De riktade statsbidragen prognostiseras minska med 15 procent motsvarande 122 mnkr jämfört med föregående år. Det är inom vård, omsorg och skola som statsbidragen bedöms bli lägre. Nämnderna räknar med att personalkostnaderna ökar 5,6 procent motsvarande 266 mnkr. Avskrivningskostnaderna bedöms öka med 12 procent. Höga investeringsutgifter gör att avskrivningarna ökar.

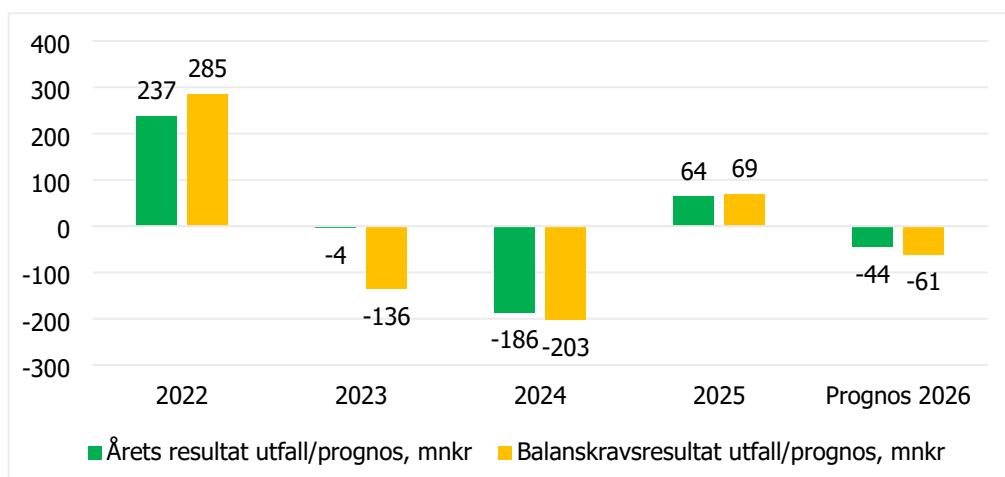
Under finansförvaltningen redovisas intäkter från fastighetsförsäljningar, pensionskostnader, skatter och generella statsbidrag samt finansiella intäkter och kostnader.

Intäkterna från fastighetsförsäljningar bedöms bli 24 mnkr och är 16 mnkr lägre än budget. Pensionskostnaderna fortsätter minska även under 2026 och det beror främst på lägre kostnader för pensionsskulden. Pensionskostnader totalt bedöms bli 502 mnkr. I jämförelse med 2024 (848 mnkr) är det 346 mnkr lägre. Pensionskostnaderna har nu återgått till en mer normal nivå och följer budget. I årsprognosen är intäkter från en eventuell försäljning av aktierna i Gotlands Energi AB inte medräknade.

Skatteintäkter och generella statsbidrag prognostiseras öka med 4,6 procent enligt SKR:s skatteprognos från februari. Enligt SKR:s bedömning så ökar skatteunderlaget för 2026 snabbt främst beroende på att arbetade timmar väntas öka. Det underliggande skatteunderlaget beräknas öka med 5,0 procent.

Nettokostnaderna inklusive finansnettot prognostiseras öka med 6,2 procent. För att ha balans i ekonomin ska nettokostnaderna inte öka mer än skatteintäkterna, utjämningsbidragen och de generella statsbidragen. Den höga nettokostnadsutvecklingen gör att resultatet blir negativt.

Under perioden 2022-2026 så har det varit stora variationer av resultatet. Under två av fem år har resultatet varit negativt samtidigt som prognosen för årets resultat är negativ, vilket försvagar den ekonomiska ställningen.

Nämndernas periodresultat och årsprognos

Nämndernas periodresultat -3 mnkr

Nämnderna har ett samlat underskott mot budget på -3 mnkr. Fem av sju nämnder har negativ budgetavvikelse i perioden.

Sammanställning av utfall och prognos per nämnd, mnkr

Nämnd	Budget jan-mars	Utfall jan-mars	Avvikelse jan-mars	Årsbudget 2026	Prognos 2026	Helårsavvikelse	Bokslut 2025
Regionstyrelsen	191	171	20	649	645	4	19
<i>varav</i>							
<i>politikerorganisationen</i>	10	6	4	39	37	2	6
<i>regionstyrelseförvaltningen</i>	181	165	16	610	608	2	13
Tekniska nämnden	82	100	-18	308	353	-45	-1
Miljö- och byggnämnden	11	12	-1	57	62	-5	7
Barn- och utbildningsnämnden	376	377	-1	1 513	1 530	-17	-12
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	116	106	10	472	456	16	8
Socialnämnden	463	471	-8	1 914	1 919	-5	35
Hälsö- och sjukvårdsnämnden	575	580	-5	2 394	2 444	-50	-13
Summa	1 814	1 817	-3	7 307	7 409	-102	43

Tekniska nämnden redovisar det största underskottet i perioden, -18 mnkr. Den största negativa avvikelsen återfinns inom VA, där högre kostnader till följd av vattensituationen samt lägre intäkter från rörliga förbrukningsavgifter påverkar resultatet.

Fastighetsavdelningen har ökade kostnader för el och uppvärmning till följd av den kalla vintern. Den snörika vintern har medfört högre kostnader för vinterväghållningen.

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på 5 mnkr. Avvikelsen förklaras främst av högre kostnader än budgeterat för inhyrd personal samt övriga kostnader. Intäkterna inom tandvården uppvisar dessutom en negativ avvikelse på 4 mnkr.

Socialnämnden har en negativ budgetavvikelse på 8 mnkr. Personalkostnaderna står för en negativ avvikelse på 9 mnkr. Den förändrade redovisningsprincipen kopplad till den interna resursfördelningsmodellen medför också avvikelser mot budget. Särskilt boende i egen regi har numera anslagsbudget.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 10 mnkr, där den största positiva avvikelsen återfinns på kostnadssidan. Intäkterna har bara en mindre positiv avvikelse på 300 tkr.

Miljö- och byggnämnden samt barn- och utbildningsnämnden redovisar mindre negativa budgetavvikelser i perioden.

Regionstyrelseförvaltningen uppvisar ett överskott mot budget på 20 mnkr. Detta förklaras av lägre kostnader än budgeterat för köp av tjänster och lägre personalkostnader. Flera kostnadsposter är svåra att periodisera, vilket innebär att avvikelserna bedöms minska på årsbasis.

Nämndernas årsprognos -102 mnkr

Nämnderna prognostiserar ett samlat underskott mot budget på -102 mnkr för helåret. Fem nämnder av sju prognostiserar underskott. Nämndernas sammanlagda budgetram ökades med 5,4 procent inför 2026 motsvarande 377 mnkr. Det är en hög nivå men budgetramen har trots det inte räckt till.

Hälso- och sjukvårdsnämnden prognostiserar ett stort underskott på 50 mnkr. Hyrpersonal och läkemedel avviker negativt mot budget med 20 respektive 15 mnkr. Kostnaden för sjukvårdsmaterial och analyskostnader avviker med -10 mnkr. För den egna personalen avviker kostnaden med -14 mnkr. Jämfört med föregående år är intäkten från statsbidrag 36 mnkr lägre, det finns en möjlighet att bidraget blir högre i årsutfallet jämfört med årsprognosen.

Tekniska nämnden har en årsprognos på -45 mnkr. Den skattefinansierade verksamheten har en prognos som är i balans med budget. Samtliga verksamheter som är avgiftsfinansierade redovisar negativa prognoser. Störst avvikelse finns hos VA, prognosen är på -37 mnkr. Det finns stora kostnader för ett tillfälligt reningsverk och konsulter som uppstått på grund av den pågående vattensituationen. Avfall har en negativ prognos på 5 mnkr, det är budgeterat i syfte att balansera det positiva egna kapitalet. Över tid ska taxefinansierad verksamhet vara helt finansierad av avgifterna.

Barn- och utbildningsnämnden har en årsprognos på -17 mnkr. Personalkostnaderna har en prognostiserad budgetavvikelse på -4 mnkr. Det största underskottet finns i grundskolan på -20 mnkr.

Miljö- och byggnämnden redovisar en årsprognos på -5 mnkr. Det är miljö- och bygglovsavdelningen som har den största avvikelsen, totalt -4 mnkr.

Socialnämnden prognostiserar ett underskott på 5 mnkr. Inom LSS-verksamheten uppgår den negativa prognosen till 29 mnkr. Förvaltningen har ökade intäkter om 17 mnkr till följd av ett statsbidrag.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden prognostiserar ett överskott på 16 mnkr och det beror på lägre kostnader än budgeterat.

Regionstyrelsen redovisar en årsprognos på 2 mnkr. Politikerorganisationen väntas ha lägre kostnader för arvoden, representation och utbildning. Regionstyrelseförvaltningen har positiva budgetavvikelser för kapitalkostnader och personal.

Intäkts- och kostnadsutveckling i nämnderna

	Utfall jan-mars 2026	Utfall jan-mars 2025	Procentuell skillnad
Taxor och Avgifter	168	170	-1,2
Bidrag	178	204	-12,7
Försäljning vara/tjänst	189	184	2,7
Intern resursfördelning	434	502	-13,5
Övriga intäkter	214	197	8,6
Totala intäkter	1 183	1 257	-5,9
Personal	-1 185	-1 127	5,1
Köp av tjänst	-178	-174	2,3
Köp huvudverksamhet	-343	-358	-4,2
Förbrukningsmaterial	-218	-212	2,8
Lokaler	-264	-242	9,1
Avskrivning, internränta	-130	-121	7,4
Intern resursfördelning	-437	-505	-13,5
Övriga kostnader	-245	-224	9,4
Summa kostnader	-3 000	-2 963	-1,2
Nettokostnad	-1 817	-1 706	-6,5

Nämndernas nettokostnader har en ökning på 6,5 procent i perioden. Intäkterna har minskat med 5,9 procent och kostnaderna har ökat med 1,2 procent. Bland intäkterna är det bidragen som har minskat mest, 12,7 procent eller 26 mnkr. Bland bidragen är det statsbidragen som står för huvuddelen av minskningen. Det är barn- och utbildningsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden som fått minskade statsbidrag.

Personalkostnaderna har ökat med 5,1 procent. Löneöversynen 2025 gav en genomsnittlig löneökning på 3,4 procent. Antalet övertidstimmar för januari och februari är ungefär 8 000 timmar mer än jämfört med 2025 och kan vara en anledning till ökningen av personalkostnaderna. Det är svårt att få tag i personal och det innebär mer övertid för befintlig personal. Det är inte hållbart i ett längre perspektiv.

Köp av tjänster har ökat med 2,3 procent. Kostnaden för hyrpersonal har minskat med 7 mnkr. Övriga köpta tjänster ökar däremot i kostnad, totalt med 12 mnkr. IT-tjänster har ökat med 6 mnkr varav Office M365 står för 3 mnkr av ökningen. Kostnaden för friskvårdsbidraget har ökat med 3 mnkr jämfört med 2025.

Köp av huvudverksamhet har minskat med 4,2 procent motsvarande 15 mnkr. Det är inom hälso- och sjukvården som den största minskningen har skett och då utomlänsvård som minskat, en förklaring är höga kostnader under perioden 2025. Vinterväghållning har ökat med 4,6 mnkr och kostnaden för enskild verksamhet hos barn- och utbildningsnämnden har ökat under perioden med 4,3 mnkr.

Lokalkostnaderna har ökat med 22 mnkr motsvarande 9,1 procent. Hyresökningen för året är 3,6 procent. En anledning till ökningen är det nya äldreboendet i Klintehamn, en annan att fastighetsavdelningen har kostnader för sanering av Södervärnsskolan på ungefär 2 mnkr.

Avskrivningar och internränta har en hög ökningstakt på 7,4 procent. Det beror på att avskrivningarna ökar till följd av föregående års investeringar som låg på en hög nivå.

Den stora skillnaden på både kostnad och intäktssidan gällande den interna resursfördelningsmodellen beror på att socialnämnden har bytt från resursfördelning till anslagsbudget för verksamheten särskilt boende.

Eftersom ingen fullständig periodisering görs i delårsrapport 1 är en jämförelse av nettokostnadsutvecklingen mellan åren lite osäker.

Balanskravsresultat och resultatutjämningsreserv

I balanskravsutredningen ska resultatet justeras för poster som inte härrör från den egentliga verksamheten. I tabellen nedan framgår vilka dessa poster är.

Årets resultat prognostiseras till -44 mnkr och efter justeringar av reavinster och orealiserade vinster/förluster i värdepapper blir det justerade prognostiserade resultatet -61 mnkr, se tabellen nedan. Enligt kommunallagen ska ett underskott regleras inom de tre följande åren.

Eftersom Region Gotland har en resultatutjämningsreserv (RUR) kan, under vissa förutsättningar, medel ur RUR disponeras för att slippa reglera ett underskott. RUR består av tidigare års överskott och uppgår till 161 mnkr. Enligt regionens riktlinjer får RUR användas när balanskravsresultatet är negativt och det årliga underliggande skatteunderlaget understiger den genomsnittliga utvecklingen för riket de senaste tio åren. RUR får även användas om de ekonomiska förutsättningarna påverkats kraftigt av negativa händelser utanför egen kontroll, som det normalt sett inte kan förväntas finnas beredskap för.

Enligt SKR:s skatteprognos från februari bedöms utvecklingen av rikets skatteunderlag 2025 bli högre än den genomsnittliga årliga ökningen de senaste tio åren (4,4 procent). Det finns möjlighet att nyttja RUR om det är motiverat utifrån god ekonomisk hushållning. Bedömningen är att RUR under nuvarande förutsättningar inte kan användas 2026.

	Prognos 2026	2025	2024	2023	2022
Årets resultat enligt resultaträkningen	-44	64	-186	-2	237
- reducereing av samtliga realisationsvinster	-27	-12	-13	-85	-32
+ justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0
+ justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0	0
-/+ orealiserade vinster och förluster i värdepapper	10	-31	-42	-48	29
+/- återföring orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	48	38	-1	50
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	-61	69	-203	-136	285
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0	0	-186
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	203	0	0
Balanskravsresultat	-61	69	0	-136	99
Synnerliga skäl att inte reglera underskott	0	0	0	136	0
Balanskravsunderskott från tidigare år	0	0	0	0	0
Balanskravsunderskott kvar att reglera	0	0	0	0	0
Resultatutjämningsreserv	161	161	161	364	364

Investeringar och exploatering

Sammanlagd budget för investering och exploatering inklusive kompletteringsbudget och tilläggsanslag (till 31 mars 2026) uppgår till 1 597 mnkr varav 1 444 mnkr investeringsbudget och 153 mnkr exploateringsbudget. Sammanlagd är det en mycket hög nivå och om alla projekt kommer att genomföras så kommer stor extern finansiering att krävas.

Investeringarna prognostiseras av nämnderna uppgå till 1 294 mnkr och exploatering 116 mnkr, totalt sammanlagt 1 410 mnkr. Det är mer troligt att den faktiska nivån blir lägre.

Den prognos som nämnderna lämnat innebär att 88 procent av budgeten kommer att utnyttjas. Efter första kvartalet har 11 procent eller 176 mnkr förbrukats. De senaste fem åren har 35 - 51 procent av budgeten förbrukats. Mot bakgrund av detta så beräknas investeringsprognosen till 900 mnkr.

Investeringar och exploatering 2026, mnkr

Nämnd	Budget inkl. kompletterings- budget	Utfall jan-mars 2026	Årsprognos 2026
Regionstyrelsen	76	1	62
Tekniska nämnden	1 125	158	1 017
Miljö- och byggnämnden	1	0	0
Barn- och utbildningsnämnden	93	1	93
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	19	1	19
Socialnämnden	73	4	8
Hälso- och sjukvårdsnämnden	117	3	94
Summa investering	1 444	168	1 294
Exploatering			
Tekniska nämnden	153	8	117
Summa investering och exploatering	1 597	176	1 410

De två största investeringsprojekt 2026 är det nya badhuset i Visby och avfallskärl för hemsortering. Exploateringsbudgeten två största projekt är Visborg och Gråbo.

Större investeringsprojekt, utgift mnkr

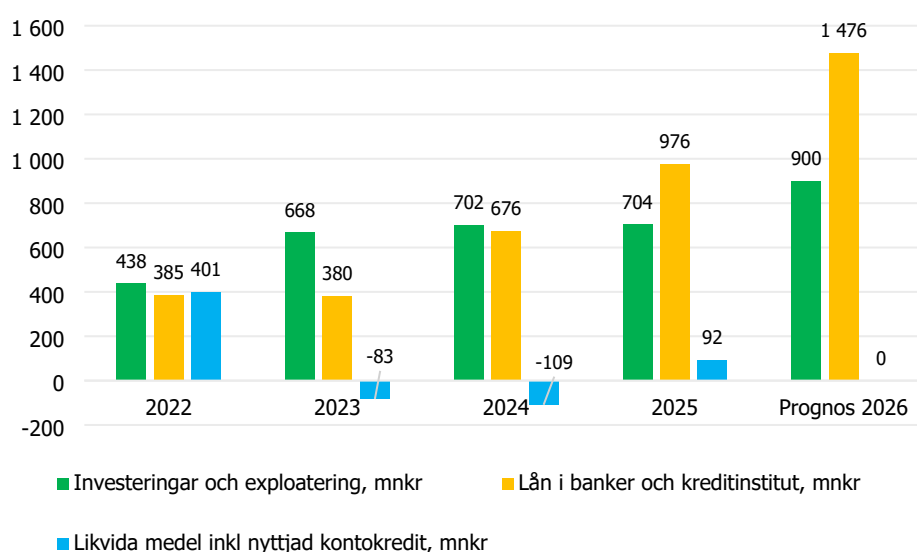
Projekt	Budget 2026	Utfall jan- mars 2026	Årsprognos 2026
Badhus Visby	214	32	178
Avfallskärl för hemsortering	95	28	95
Idrottshall, Roma	60	1	40

Visby vattenförsörjning	60	2	40
-------------------------	----	---	----

Större exploateringsprojekt, utgift mnkr

Projekt	Budget 2026	Utfall jan-mars 2026	Årsprognos 2026
Exploatering Visborg	71	0	38
Exploatering Gråbo	41	3	43
Exploatering Visby industrimark	21	0	21

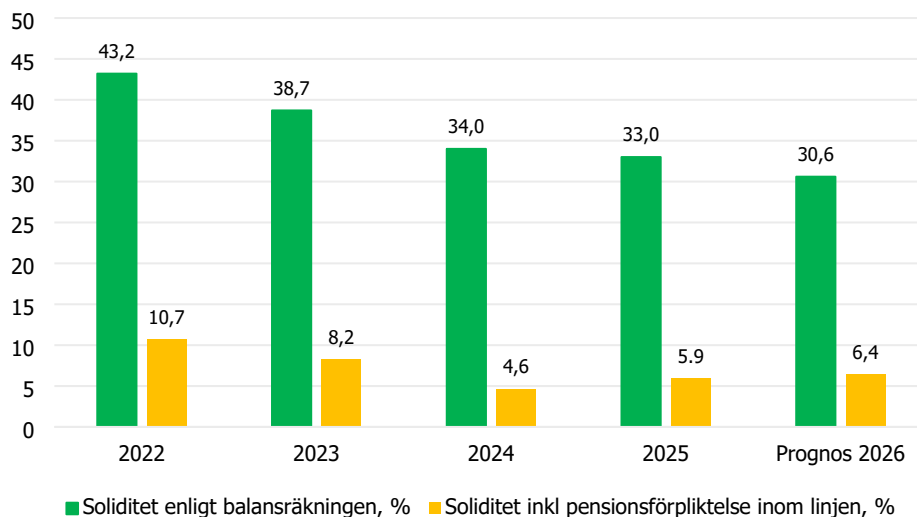
Investeringar, låneskuld och likviditet

Investeringsutgifterna har de senaste tre åren legat på så höga nivåer att extern upplåning varit nödvändig. Låneskulden sedan 2023 ökat med 594 mnkr.

För 2026 är prognosen för årets resultat ett underskott på -44 mnkr samtidigt som investeringarna bedöms bli cirka 900 mnkr. För att kunna finansiera investeringarna så kommer låneskulden att behöva öka ytterligare. En förenklad beräkning visar att låneskulden då skulle behöva öka med 500 mnkr och vid årets slut i så fall kommer att uppgå till 1 476 mnkr.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på finansiell styrka och visar hur stor andel av de totala tillgångarna som är finansierade med eget kapital. Soliditetsutvecklingen är beroende av två faktorer, dels hur det egna kapitalet förändras, dels hur tillgångarna förändras. För kommuner och regioner behöver man även ta hänsyn till den del av pensionsskulden som redovisas i ansvarsförbindelsen när man bedömer finansiell ställning och av den anledningen används två soliditetsmått.

Under en lång rad år så har soliditeten legat stabilt på cirka 42-45 procent samtidigt som soliditeten inklusive pensionsskulden successivt har stärkts mycket främst för att den delen av pensionsskulden minskar i takt med att pensioner betalas ut. En stabil soliditet är ett tecken på balans i ekonomin.

De senaste tre åren har soliditeten enligt balansräkningen fallit mycket. Det beror på negativa resultat, stora investeringar och att pensionsskulden ökat på grund av inflationen. Det beror också på att finansiell leasing i redovisningen tillämpas även för inhyrda lokaler sedan 2024.

Baserat på prognoserna för resultat, investeringar och pensionsskuld kan en förenklad prognos på soliditeten beräknas. Prognosen visar att soliditeten faller ytterligare i år. Soliditeten prognostiseras till 30,6 procent och innebär en minskning med 2,4 procentenheter. Soliditeten inklusive pensionsskulden i ansvarsförbindelsen ökar däremot något, från 5,9 procent till 6,4 procent. Det beror främst på att pensionsskulden i ansvarsförbindelsen minskar i takt med att pensionen till tidigare medarbetare betalas ut.

God ekonomisk hushållning – finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär att kommuner och regioner ska ha goda förutsättningar för att i ett mer långsiktigt perspektiv klara ekonomin och den kommunala verksamheten både i förvaltningen och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer. God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv.

Den långsiktiga målbilden är att Region Gotland ska bedriva en verksamhet med god kvalitet, ha en stabil ekonomi och en ekonomisk buffert för oförutsedda händelser. Region Gotland ska arbeta med god framförhållning för att anpassa verksamheten till samhällsförändringar och medborgarnas behov.

I regionens riktlinjer för god ekonomisk hushållning finns fyra finansiella mål.

Finansiella mål	Prognos 2026	År 2025	År 2024	År 2023	År 2022
Årets resultat uppgår till minst 2 procent av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag, %	-0,6	0,9	-2,7	-0,1	3,8
Självfinansieringsgrad av investeringar i skattefinansierad verksamhet uppgår till minst 100 procent, % *	68	78	104	132	151
Låneskulden får uppgå till högst 15 procent av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag, % *	21,6	15,3	11,1	8,4	7,7
Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser ska stärkas, %	6,4	5,9	4,6	8,2	10,7

* nyckeltalen mäts som ett genomsnitt för en rullande femårsperiod (år x-2, x-1, x, x+1 och x+2 där x är innevarande år), om självfinansieringsgraden överstiger 100 procent finansieras även investeringar i avgiftsfinansierad verksamhet helt eller delvis.

Årets resultat uppgår till minst 2 procent av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag

Enligt resultatprognosen uppgår årets resultat i förhållande till skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag till -0,6 procent och avviker mycket från målet. Målet bedöms inte kunna uppnås 2026.

Självfinansieringsgrad av investeringar i skattefinansierad verksamhet uppgår till minst 100 procent

Prognosen för självfinansieringsgraden är 68 procent. Målet bedöms inte kunna uppnås 2026 baserat på prognoserna för investeringar och resultat.

Låneskulden får uppgå till högst 15 procent av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag

Låneskuldens andel av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag har ökat från 7,7 till 15,3 procent de senaste tre åren. Prognosen visar att låneskulden kommer att fortsätta öka till 21,6 procent av skatteintäkter, utjämningsbidrag och generella statsbidrag under året. Målet bedöms inte kunna uppnås 2026.

Soliditeten inklusive samtliga pensionsförpliktelser ska stärkas

Målet bedöms uppnås 2026 baserat på prognoserna för resultat, investeringar och pensionsskuld. Soliditeten inklusive pensionsskulden i ansvarsförbindelsen beräknas öka med 0,5 procentenheter från 5,9 procent till 6,4 procent.

Nämndernas sammanfattande kommentarer

Nedan följer nämndernas sammanfattning från den egna delårsrapporten. Prognos 2026 anger det prognostiserade resultatet för året i förhållande till nämndens budget för 2026. Periodens resultat: delår 1 anger nämndens resultat för månaderna januari till och med mars i förhållande till den periodens budget.

Regionstyrelsen, 3,9 mnkr

Regionstyrelseförvaltningen 2,4 mnkr

Prognos 2026

Förvaltningens årsprognos uppgår till 2,4 mnkr. Investeringar bedöms ske senare än planerat vilket bidrar till att kapitalkostnaderna förväntas ge ett överskott. Vidare prognostiseras ett överskott på personalsidan inom ett flertal verksamheter utifrån bland annat vakanser. Till detta tillkommer ett överskott för måltidsverksamheten som i huvudsak är kopplat till livsmedelsbudgeten. Inom avdelningen beredskap och säkerhet kvarstår de utmaningar som räddningstjänsten haft under flera år om att få en budget i balans.

Jämfört med samma period i fjol har förvaltningen i stort sett samma antal årsarbetare och sjuktalet har enbart ökat marginellt. När det gäller overtid och mertid har det skett en minskning som till stor del kan hänföras till bättre schemaplanering.

Periodens resultat: delår 1

Periodens resultat i förhållande till budget uppgår till 16,1 mnkr. Att tolka resultatet efter tre månader bör ske med försiktighet. Det positiva resultatet beror i huvudsak på att utbetalningar av bidrag inte överensstämmer med periodens budget. Därtill tillkommer vakanser i perioden som beräknas tillsättas under året. I kommande prognoser kommer ett mer korrekt periodiserat resultat att kunna redovisas.

Politikerorganisationen, 1,5 mnkr

Prognos 2026

Under rubriken politikerorganisationen redovisas den samlade prognosen för anslagen för regionfullmäktige, regionstyrelse, revision, överförmyndarnämnd, valnämnd och patientnämnd. Den samlade prognosen för 2026 är enligt följande (mnkr):

Regionfullmäktige	0,2
Regionstyrelse	0,3
Revision	0
Valnämnd	0
Överförmyndarnämnd	1,1
<u>Patientnämnd</u>	<u>0</u>
Totalt resultat	1,5

Regionfullmäktiges och regionstyrelsens prognos förklaras i huvudsak av överskott i budgeten för arvoden. Detta beroende på att det tillskott som tidigare tillförts för förlorad

arbetsinkomst ännu inte har nyttjats fullt ut. Prognosen är något lägre än tidigare årsresultat beroende på att höjd har tagits för effekter av årets val till regionfullmäktige med extra sammanträden med mera. Vidare har beslut tagits om att inom ram för regionstyrelsen finansiera ett värdskap för ett Conference of Peripheral Maritime Regions (CPMR) möte i juni. Regionstyrelsen beräknas även få ett mindre överskott i anslaget för utbildningskostnader för förtroendevalda. Ett anslag som i huvudsak används till del under ett valår men framför allt året därefter.

För överförmyndarnämnden prognostiseras ett överskott kopplat till lägre kostnader än budgeterat för ersättning till ställföreträdare. För revision, patientnämnden och valnämnd förväntas en budget i balans. Valnämndens slutliga utfall är bland annat avhängigt storleken på statsbidrag och kostnadsutfall för exempelvis utökad säkerhet med mera.

Tekniska nämnden, -44,6 mnkr

Prognos 2026

Den totala prognosen för helåret 2026 uppgår till -44,6 mnkr. Prognosen för den skattefinansierade verksamheten är totalt sett i balans mot budget men för samtliga avgiftsfinansierade verksamheter pekar prognosen på negativa resultat varav VA-verksamheten står för det största underskottet på -36,9 mnkr.

Av den totala investeringsbudgeten om 1 261 mnkr antas 1 132 mnkr upparbetas under året.

Periodens resultat: delår 1

Resultatet för januari-mars visar ett negativt resultat totalt för tekniska nämndens verksamheter på -18,1 mnkr. Den skattefinansierade verksamheten visar ett negativt utfall på -4,1 mnkr och den avgiftsfinansierade verksamheten på -14 mnkr.

Summering av nämndens delårsrapport

Den 1 januari 2026 trädde den nya teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen i kraft med syftet att skapa en samlad och hållbar samhällsbyggnadsprocess. Arbetet med att etablera organisation, arbetssätt och ansvar pågår och fortsätter under året. Samtidigt påverkas verksamheten av omvärldsläget. Utvecklingen i Mellanöstern bidrar till osäkerhet i kostnadsutvecklingen för energi och transporter, vilket kan påverka pågående investeringar samt drift och underhåll av fastigheter och anläggningar.

Dricksvattensituationen i Visby med omnejd är fortsatt utmanande. Arbetet har präglats av kokrekommendationer, arbete i stab och omfattande efterarbete och under mars uppstod även en akut risk för vattenbrist. Inför sommaren vidtas åtgärder för att balansera förbrukning och tillgång till det kommunala dricksvattnet. En åtgärd är att Tekniska nämnden har begärt ett tilläggsanslag för 2026 på 125 mnkr för ombyggnation av Visby södra vattenverk för att säkra och trygga dricksvattenproduktionen.

Vintern har varit snörik och resurskrävande, vilket lett till ökad arbetsbelastning och högre kostnader för vinterväghållning. Planerade åtgärder har genomförts för att hantera luftkvaliteten i Visby stadsmiljö. Trots detta har gränsvärden för PM10 överskridits.

En ny avfallstaxa har införts kopplat till hemsortering och regionen har tagit över insamlingen av hushållsavfall i Visby innerstad. Förändringarna innebär nya arbetssätt och en ökad belastning under införandet. Samtidigt har aktivitetsnivån varit hög inom investeringar, exploatering och förstudier, vilket fortsatt ställer krav på planering och genomförandekapacitet.

Det ekonomiska läget för VA-verksamheten är bekymmersamt och är till stor del en följd av underinvestering under många år med en stor underhållsskuld som resultat. En åtgärd har varit att höja Va-taxan från och med den 1 oktober 2025 med 10 procent för bruksavgiften. Ytterligare tid och resurser behöver tillsättas för att genomföra verksamhet och ekonomi.

Miljö- och byggnämnden, -4,8 mnkr

Prognos 2026

Prognosen för helåret 2026 är ett negativt resultat för miljö- och byggnämndens verksamheter på -4,8 mnkr. Intäkterna förväntas bli 4,5 mnkr lägre än de budgeterade och kostnaderna 0,3 mnkr lägre. Miljö- och byggnämndens verksamheter är till del underfinansierade. Det finns i budgeten för 2026 ett antal justeringsposter för att kostnaderna ska rymmas inom tilldelad anslagsram. Dessa justeringar uppgår till totalt 4 mnkr vilket motsvarar huvuddelen av den negativa årsprognosen för 2026. Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar aktivt med att öka intäkter, minska kostnader och effektivisera processer.

Periodens resultat: delår 1

Resultatet för januari-mars visar ett negativt resultat som uppgår till -0,9 mnkr. Intäkterna är 1,3 miljoner kronor lägre än budgeterat vilket vägs upp av att kostnaderna är 0,4 mnkr kronor lägre. Det är avdelning bygglov och miljö som genererar det negativa utfallet.

Summering av nämndens delårsrapport

Teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen trädde i kraft den 1 januari 2026. Syftet med den nya förvaltningen är att skapa en mer resurs- och kostnadseffektiv, kvalitetssäkrad, förutsägbar och långsiktigt hållbar samhällsbyggnadsprocess för alla som bor, verkar och vistas på Gotland. Den nya förvaltningen ska säkerställa en god arbetsmiljö, ge goda förutsättningar för ett nära ledarskap och strategiskt arbete i ledningsfunktionerna samt säkra leverans på uppdraget med hög kvalitet.

Arbetet med att implementera teknik- och samhällsbyggnadsförvaltningen kommer att kräva tid och resurser från både ledning och medarbetare under 2026.

Inom bygglovsverksamheten råder ett ansträngt läge, särskilt kopplat till förändringarna i plan- och bygglagen med effekter kopplade till handläggningstiderna, införande av nytt verksamhetssystem och uppkomna vakanser. Detta har påverkat både arbetsmiljö och effektivitet vilket har medfört en ökning i ärendekön, vilket i sin tur påverkar verksamhetens intäkter och kan komma att påverka kundnöjdheten.

Arbetet med att ta fram ett planprogram för Östercentrum pågår. Inom arbetet sker en tidig dialog öppen för allmänheten. Mängden inkomna synpunkter tyder på stort engagemang och att platsen är viktig för gotlänningarna.

I mars lämnade Andreas Unger (M) sin ordförandepost i miljö- och byggnämnden samt sitt regionrådsuppdrag och platsen i regionstyrelsen. Ragnar Gustavii (M) har tagit över uppdraget som ordförande i miljö- och byggnämnden.

Utfallet för 2026 års första kvartal innebär en negativ budgetavvikelse om -0,9 mnkr. Det är framför allt intäkter inom bygglovsverksamheten som förklarar underskottet. Även helårsprognosen för 2026 pekar mot ett negativt resultat, -4,8 mnkr. Några verksamheter är underfinansierade vilket tillsammans med lägre intäkter för bygglov motiverar den negativa prognosen.

Barn- och utbildningsnämnden, - 17,4 mnkr

Prognos 2026

Prognosen för helåret 2026 visar ett negativt resultat på -17,4 miljoner kronor. Flera avdelningar prognostiserar negativa resultat, med undantag för utbildningsdirektör med nämnd, förskolan, barn- och elevhälsan samt kulturskolan.

Prognosen för investeringarna är ett utfall enligt budget.

Periodens resultat: delår 1

Resultatet för januari-mars visar ett negativt resultat som uppgår till -0,8 mnkr. I jämförelse mellan åren försämras periodens resultat från 13,9 mnkr till -0,8 mnkr vilket gör att periodens resultat har försämrats med 14,7 mnkr.

Nettokostnaden har för perioden ökat med 20,9 mnkr och motsvarar 5,9 procent och ökningstakten för de egna kostnaderna är 1 procent och intäkterna har minskat med 5,9 procent. Prognos för den interna resursfördelningen pekar på ett underskott med 2,2 mnkr och avser 56 färre barn och elever, det är framför allt på fritidsverksamheten som avvikelsen är.

Summering av nämndens delårsrapport

Ett omfattande omställningsarbete pågår för att säkerställa långsiktig ekonomisk hållbarhet i en verksamhet som präglas av strukturellt minskande barn- och elevvolym. Den demografiska utvecklingen med färre barn och elever innebär förändrade förutsättningar för nämndens samtliga verksamheter. Under perioden har arbetet med styrning, planering och uppföljning prioriterats, bland annat genom utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet i grundskolan och genomförda kvalitetsdialoger. Nämnden har även stärkt förutsättningarna för ett samlat och långsiktigt arbete med säkerhet och beredskap genom organisatoriska förstärkningar. Parallellt bedrivs utvecklingsarbete inom hållbara utomhusmiljöer och lokalanvändning samt riktade satsningar inom förskolan, bland annat genom Motivationslyftet, med fokus på social hållbarhet och barns psykiska hälsa.

Personalvolymen har minskat jämfört med föregående år, i huvudsak genom färre tidsbegränsade anställningar, som en del av anpassningen till minskade verksamhetsvolym. Inom förskolan fortsätter arbetet med områdespersonal som bidrar till ökad stabilitet och minskat behov av omställningsåtgärder. Övertidsuttaget är fortsatt lågt och har minskat inom flera verksamhetsområden. Sjukfrånvaron har ökat något jämfört med samma period föregående år och bedöms delvis vara säsongsrelaterad. Sammantaget bedöms personalförutsättningarna som hanterbara, men fortsatt nära uppföljning är nödvändig i takt med den beslutade och pågående omställningen.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, 16,2 mnkr

Prognos 2026

Prognosen för helåret 2026 visar ett positivt resultat på 16,2 mnkr. Samtliga inlämnade prognoser från verksamheterna visar ett balanserat eller positivt resultat.

Prognosen för investeringarna är ett utfall enligt budget.

Periodens resultat: delår 1

Periodens resultat för 2026 ökar i jämförelse med 2025, från 9 mnkr till 9,9 mnkr vilket gör att periodens resultat har förbättrats med 0,9 mnkr.

Nettokostnaden har för perioden ökat och motsvarar 14,3 procent och ökningstakten för de egna kostnaderna 9,7 procent och intäkterna har ökat med 4 procent.

Summering av nämndens delårsrapport

Under perioden hanterar utbildnings- och arbetslivsförvaltningen aktivt flera förändringar i omvärlden. Nya lagkrav och reformer innebär ökade ambitioner inom bland annat utbildning och samverkan, vilket bidrar till att stärka kvaliteten och skapa bättre förutsättningar för individer att etablera sig i studier och arbetsliv. Samtidigt ställer förändringarna krav på fortsatt utveckling av arbetssätt, resursanvändning och samordning.

Ett omfattande utvecklingsarbete pågår inom organisationen med fokus på ökad samordning, effektivitet och robusthet. Genom utförda organisationsförändringar och förstärkningar inom bland annat säkerhet och beredskap skapas bättre förutsättningar för ett mer sammanhållet och hållbart arbete, både på kort och lång sikt.

Elevutvecklingen är fortsatt gynnsam och efterfrågan på utbildning är hög. Prognosen inför slutantagningen till Wisbygymnasiet indikerar en viss ökning av antalet behöriga förstahandssökande jämfört med föregående år, vilket bidrar till stabila planeringsförutsättningar. Samtidigt bedrivs ett strategiskt arbete för att ytterligare stärka den långsiktiga utbildningsplaneringen.

Inom personalområdet visas en viss ökning av sjukfrånvaron, samtidigt som övertidsuttaget minskar. Sammantaget finns en stabil personalsituation som utgör en viktig grund för verksamhetens kvalitet och kontinuitet.

Sammanfattningsvis präglas perioden av en stabil ekonomi, hög efterfrågan på utbildning och ett aktivt utvecklingsarbete. Utbildnings- och arbetslivsförvaltningen står väl rustad att möta framtida behov, samtidigt som fortsatt fokus ligger på att anpassa verksamheten till nya förutsättningar och säkerställa en långsiktigt hållbar utveckling.

Socialnämnden, -5 mnkr**Prognos 2026**

Helårsprognosen för socialförvaltningen kan bli ett underskott på runt -5 mnkr. Dock kan ekonomin vara i balans om verksamheterna lyckas bemanna efter behov och behovet av insatser inte överstiger prognos. Förvaltningen tillförs relativt stora tillfälliga statsbidrag, dock är ekonomi för verksamheterna egentligen inte i balans, vilket beror på underskottet för LSS-verksamheten samt hemtjänsten i egen regi.

Periodens resultat: delår 1

Resultatet för januari till mars är ett underskott på -8,1 mnkr mot tilldelad budget (överskott 0,7 mnkr 2025). Minskning totalt sett av intäkter och kostnader beror på ändrad intern ekonomimodell. Avdelningen särskilt boende har övergått från interna ersättningar från myndighetsavdelningen till att ha en anslagsbudget. Intäkt från statsbidrag är bara

delvis periodiserade, så det finns kostnader som ska täckas av statsbidrag. Det saknas också intäkter från Försäkringskassan för personlig assistans.

Summering av nämndens delårsrapport

Underskottet för helåret är lägre än perioden och det beror på att verksamheterna arbetar med aktiviteter för att minska kostnaderna och att det kommer tillskott av statsbidrag. Nettokostnaden ökar med cirka 8 procent, både för perioden och för helåret.

Underskottet för perioden beror främst på hemtjänsten i egen regi och LSS-verksamheten. För hemtjänsten har antalet beviljade timmar sjunkit något den senaste tiden. Det är också en förändring så att de har tappat flera stora insatser med flera timmar per brukare och fått fler insatser med färre timmar, vilket kräver mer personal. De har samtidigt stora problem att rekrytera vilket ger höga kostnader för övertid och timanställningar. Det kommer ökade behov hos målgruppen och all kompetens behövs framåt. Det gör det svårt att anpassa verksamheten i egen regi på kort sikt. Det är ett överskott för särskilt boende i egen regi, vilket beror på att nya verksamheter inte kommit i gång fullt ut. Det är dagverksamheter samt ett nytt särskilt boende. Det är också överskott för hemsjukvården främst kopplat till vakanta tjänster. För äldreomsorgen totalt sett är det ett överskott på 1,0 mnkr för perioden och årsprognosen visar på ett överskott på 2,6 mnkr. Överskottet 2025 var 53 mnkr, vilket visar att marginalen till resursfördelningsmodellen minskar.

För LSS-verksamheten redovisas ett underskott på -9,4 mnkr för perioden. För helåret är bedömningen ett underskott på -28,5 mnkr, underskottet 2025 uppgick till -30 mnkr. Underskottet bygger på en underfinansiering på grund av fler brukare inom verksamheten. Kostnaderna är mycket låga nationellt sett vilket också indikerar att budgeten är otillräcklig. Detta tas årligen upp i mål- och budgetskrivelse med äskande om utökad budget. Det går alltid att effektivisera i verksamheten men denna underfinansiering år efter år leder till sämre förutsättningar för verksamheten att bedriva en god vård och omsorg. För individ- och familjeomsorgen redovisas ett underskott på -1,5 mnkr för perioden och årsprognosen är ett överskott på 3,2 mnkr. Det är höga kostnader för institutionsvård inom området skadligt bruk och beroende samt höga kostnader kopplat till försörjningsstöd. Resultatet vägs upp av lägre kostnader inom barn- och ungdomsvården.

Hälso- och sjukvårdsnämnden, -50 mnkr

Prognos 2026

Prognosen för hälso- och sjukvården för 2026 pekar mot ett negativt resultat mot budget på -50 mnkr vilket motsvarar en avvikelse med 2 procent mot budget. Jämfört med 2025 bedöms intäkterna minska med 37 mnkr vilket är effekten av lägre statsbidrag och kostnaderna bedöms öka med 127 mnkr som bland annat beror på prisökningar avseende avtal, lönerevisioner och fler anställda.

Periodens resultat: delår 1

Periodens ekonomiska resultat för hälso- och sjukvården visar på ett negativt utfall jämfört med budget på -5 mnkr. Jämfört med 2025 har förvaltningen en nettokostnadsutveckling på 0 procent och en bruttokostnadsutveckling på -1 procent för perioden och för de senaste 12 månaderna är bruttokostnadsutvecklingen 1,9 procent.

Summering av nämndens delårsrapport

Första kvartalet har präglats av vattenfrågor kopplat till kokrekommendationer, reservvatten till vården, samt problem med sterilt gods vilket krävt omfattande insatser. En

kraftigt reducerad förmåga att säkra sterilt gods i egen regi har haft en stor påverkan för både patienter och personal. Operationskapaciteten har kraftigt begränsats även om tillfälliga lösningar som en etablerad logistikkedja till och från Region Stockholm och lån av Försvarsmaktens sterilmodul har arbetats fram. Full operationskapacitet kommer inte att nås förrän ny utrustning är installerad på sterilcentralen, vilket förhoppningsvis är klart innan sommaren. För patienter har detta inneburit uppskjutna operationer samt att vissa patienter fått sina operationer utförda i andra regioner.

Som väsentliga händelser lyfts även ett pågående förändringsarbete vad gäller lokaler och vårdplatser på sjukhuset som syftar till att bättre möta vårdens behov av dagvårdsplatser med mera.

Antalet anställda baserat på arbetad tid minskar något för årets två första månader.

Sjukfrånvaron hos medarbetarna har ökat i förhållande till 2025 med cirka 0,5 procent.

Ökningen har skett för både kvinnor och män.

Patientenkäter som redovisats under årets första månader pekar generellt på goda resultat där merparten av indikatorerna visar på resultat över rikssnittet, men det finns även ett flertal utvecklingsområden.

Det är som alltid en stor osäkerhet i prognosen så här tidigt under verksamhetsåret beroende på hur sommaren kommer kunna bemannas med egen personal eller med inhyrd personal. Kostnaden för utomlänsvården är även ett område som är svårt att prognostisera så här tidigt på året.

Sammanfattningsvis så krävs det som tidigare fortsatta åtgärder för att hitta effektiviseringsområden i strävan mot en hållbar ekonomi i balans.